

TRZISKI TEKSTILEC

glasilo organizacije združenega dela bombažne predilnice in tkalnice - tržič

št. 8 avgust 1975

leto XVI

Ob praznovanju 90-letnice BPT

Podobno kot smo za proslavo 75 letnice zbrali nekaj bistvenih podatkov in dogodkov v enotno knjigo, smo nameravali obdobje med letom 1960 in 1975 zbrati kot nadaljevanje obstoječega. Ker je ves ta pregled in sploh celoten arhiv BPT zelo pomankljiv, smo se odločili, da to delo zares temeljito opravimo do 100 letnice.

Za skromno zamenjavo tega je v tisku almanah. Namen tega dela je, da hkrati v sliki in besedi predstavi našo OZD. Zato bo najboljše, če citiramo iz tega dela uvodno besedo našega glavnega direktorja.

»Že polnih devetdeset let tržiška delavka in delavec upravljata stroje, ki predelujejo gore bombaža v tisoče metrov tkanin. Zidovi tovarne so neme priče zvrščanja generacij, njihovega znoja in prizadevanj. Od tistih prvih proletarcev, skoraj brezpravnih, do današnjih, ki jim je osvobojeno delo živa stvarnost. Vmes pa je dolga doba prebujanja, ko je tudi naš delavec spoznaval svojo veljavo in vrednost dela, ki ga je ustvaril in zato s stankami upravičeno začel uveljavljati svojo pravico. To — več kot polstoletno — obdobje je doseglo svoj vrhunec v osvobodilnem boju in družbeni revoluciji, dokler se ni za dokončno zmago delavskega razreda, ki ga je vodila Komunistična partija, začel oblikovati samoupravni socializem.

Na nekdanj poraščenem bregu rečice Bistrice, navzdol od sotočja z Mošenikom in na ozkem vhodu v tržiško kotlino, so pred devetdesetimi leti zgradili predilnico bombaža. Pozneje se ji je pridružila tkalnica, zrasle so lastne vodne elektrarne, kotlarna pa belilnica tkanin in preje, v novjšem času pa še konfekcija posteljnine.

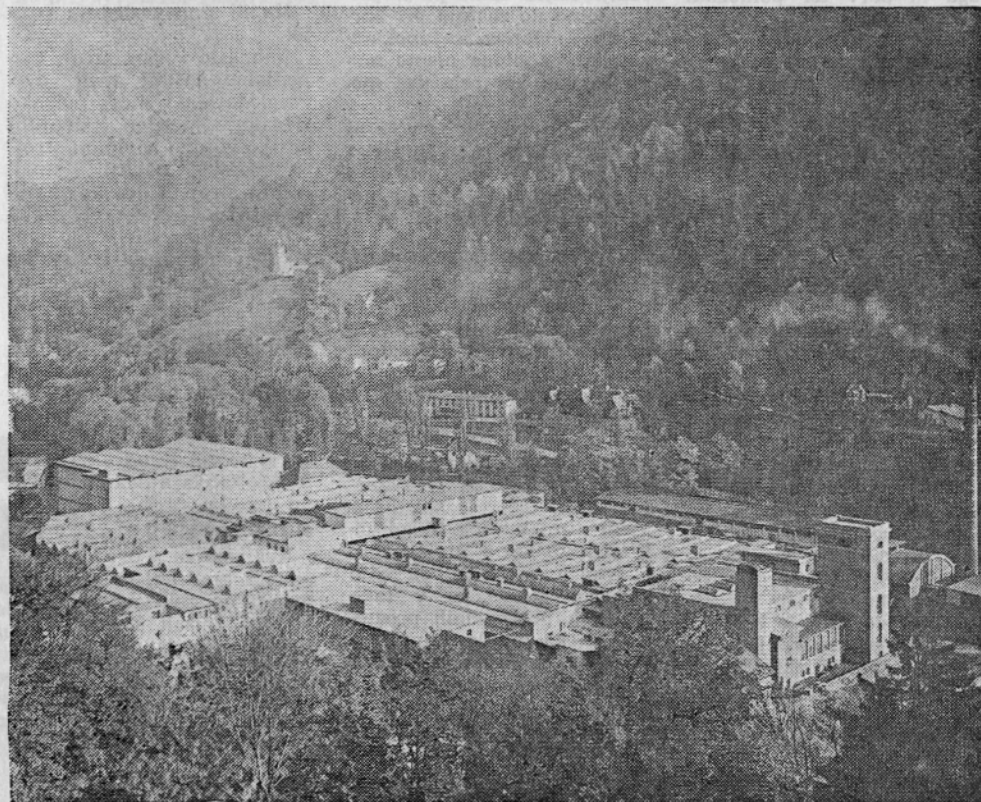
Od osvoboditve, še zlasti pa po predaji sredstev za delo in upravljanje delavcem, se je delovna organizacija še bolj utrdila. Zamenjali smo zastarele stroje, obnovili druge naprave, zgradili nove obrate in s tem povečali zmogljivosti ter dosegli vrhunsko kakovost izdelkov.

Za vse storjeno je bilo potrebno veliko naporov vseh članov delovne skupnosti. Tudi za modernizacijo, ki je v teku. Včasih skoraj nepremostljive prepreke smo odstranjevali z zavestno samoodpovedjo. Prav to pa daje dosežkom tisto vrednost, da se delavci s ponosom ozremo na vse ustvarjeno.

Kadar pogovor nanese na delovno organizacijo, kadar v časniku ali na televizijskem zaslonu občan vidi reklamo, pa morda tudi ko izdelek kupuje, si na tej osnovi prav gotovo še ne more ustvariti prave predstave o naših ljudeh in njihovem delu.

Zato naj almanah izpopolni vrzeli. S kratkimi zapisi in izborom fotografij želimo pokazati bralcem teh devetdeset let delovanja BPT, jih seznaniti s sedanjostjo in načrti za jutrišnji dan.«

glavni direktor
Janko Lončar

Teh naših devetdeset let

Bombažna predilnica in tkalnica je v Trziču prva sprožila industrijski utrip, nadomestila je morda lagodnejši ritem življenja z zahtevnejšim, neizprosnejšim, toda tistim, ki nosi v sebi napredek. Pezo tega razvoja so šest desetletij nosili na svojih ramah rodovi Tržičanov, tisoč ljudi, potegnjeni iz svojega naravnega okolja in vpreženi v jarem kapitalizma, dokler ni nacionalna in socialna revolucija zrasla iz prav te izkoriščane množice, osvobodila delo in delavce. Delavski razred, ki ga je vodila KPJ, je prevzel zdaj vajeti v svoje roke in z novimi kvalitetai samoupravnega vodenja omogočil pred desetletji neslučen razvoj tehnologije, s tem pa tudi vsestranski dvig življenjske ravni današnjega delovnega človeka BPT in občana Tržiča nasploh.

90 let je preteklo od začetkov tovarne, v kateri je v preteklosti polovica zaposlenih Tržičanov in okoličanov prigarala svoj trdi kruh in še danes — ob nenehnem razvoju novih panog — je v

njej zaposlena četrtnina vsega tržiškega delavstva.

Tradicija

Sama tekstilna tradicija sega v Trziču več stoletij nazaj. V okolici so pridelovali predvsem lan pa tudi nekaj volne. Predli, tkali in belili so domače platno. Že pred začetkom preteklega stoletja se je razvila manufaktura, predvsem barvanje (Peharc, Polak), izdelovanje konjskih odev in povoščenega platna. Zaton ročnih delavnic je povzročila industrijska proizvodnja. Tekstilni izdelki iz čeških, moravskih in šlezjskih tkalnic so izpodrinili drage ročne izdelke.

Izdelki tržiških mojstrov so po kakovosti dosegli vrh tedanjega tekstilnega dela in znanja. Odlikovali so se po domiselčnosti barvnih vzorcev in kakovosti tkanja. S propadom obrti v osemdesetih letih 19. stoletja je kazalo, da bo tradicija izdelovanja tekstila v tržiški okolici in kraju samem za vedno zaspala.

Začetki tekstilne industrije na Slovenskem

Že v prvi polovici preteklega stoletja so namreč na Slovenskem začele delovati tri mehanične predilnice: v Ajdovščini, Ljubljani in Preboldu. Razvoj prometa je še pospešil industrijsko proizvodnjo in trgovino s tekstilom. Bombaž, ki je vedno bolj izpodrival lan in tudi volno, so dovažali iz Makedonije, Male Azije in Srednjega vzhoda, kasneje tudi iz Amerike. Tržiška trgovina je želela v svojem zaledju ustanoviti industrijske obrate, seveda tam, kjer je lahko računala z neizkoriščeno vodno močjo in poceni delovno silo.

Tako je bila s sklepom, sprejetim 11. maja 1885 pod št. 3578, ustanovljena tudi Bombažna predilnica in tkalnica Tržič.

Proslavljanje tega našega visokega jubileja smo se lotili v prvotni zamisli v mnogo širšem smislu, vendar smo v okviru splošne štednje in stabilizacije program skrčili.

Problematika oplemenitilnice

V preteklem obdobju smo imeli dovolj surovih tkanin, tako da ni bilo težav s sestavljanjem partij za proizvodnjo. Ker v tem času nismo imeli kakšnih večjih zastojev na strojih, niti ni bilo posebnih težav s pomanjkanjem ljudi, je bila tudi realizacija plana dobra.

1. Pomožna sredstva in barve

Nekaj težav smo imeli z nabavo tekočega natrijevega luga in barv ter pomožnih sredstev zanje.

Vzrok za pomanjkanje luga je bil v tem, da ga je na splošno primanjkovalo in to samo tekočega, ki ga mi uporabljamo. Lahko bi dobili trdnega v blokih, ki pa bi ga bilo treba raztapljati, za kar pa nimamo naprav, ki so potrebne.

Imeli smo priliko dobiti tekoči lug, toda transport v železniških cisternah je nemogoč, ker nimamo do Tržiča železnice. V največji sili smo se domenili, da so nam dovolili pretočiti lug iz železniških cistern v svoja skladišča v Belinki v Ljubljani, od koder smo ga vozili v BPT z našo avtocisterno.

Sedaj največkrat dobimo lužino v luskah in jo raztapljamo v belilnici. To delo je težko in nevarno, ker se pri raztapljanju lusk sprošča veliko toplote.

Nemogoče nam je bilo nadomestiti pomanjkanje barv, ki jih dobimo izključno iz uvoza.

Do pomanjkanja barv je prišlo zaradi nujno potrebnega barvanja količin »Soče« za izvoz v Libijo. Z letnim planom je bilo predvideno, da bomo barve rabili samo za barvanje koplona in za to so bile barve tudi na razpolago v podjetju. Ker smo morali barvati še artikel »Soče« za izvoz v Libijo, kar pa ni bilo predvideno z letnim planom, nam je barve zmanjkalo. Barva je bila sicer takoj naročena, toda dobavni roki

so zelo dolgi za določeno vrsto (rdečo), zato smo morali čakati kar celih devet mesecev.

Težava je bila še večja, ker je ravno v tistem času prišlo še do znane zapore uvoza in težav pri pridobivanju potrebnih soglasij Zvezne gospodarske zbornice.

Da smo lahko rešili problem uvoza, smo iskali barve za v posojilo po celi Sloveniji. Kljub temu pa je prišlo delno do zastoja pri barvanju koplona, saj nekaterih barv koplona nismo mogli barvati kar cela dva meseca.

Problem nabave barv še ni v celoti rešen, ker še sedaj nimamo vseh barv, ki smo jih naročili pred štirimi meseci.

2. Problematika proizvodnje in prostorov

Montaža novih strojev je tik pred začetkom, zato smo morali pripraviti prostore zanje. Ker pa novih prostorov ni na razpolago, moramo sprazniti obstoječe. V ta namen moramo izprazniti skladišče surove zaloge. Novih skladišč pa še ni, zato imamo velike težave s skladiščenjem surovih zalog. Skladiščili smo jih kar v proizvodnih prostorih, s čemer pa smo povečali stisko že v tako majhnih proizvodnih prostorih. Stiska je bila največja v oddelku adjustirnice, kjer nam ostanejo vedno velike količine gotovih tkanin, ki so namenjene za konfekcijo, a jih ta zaradi pomanjkanja prostora za skladiščenje ne more takoj sprejeti.

V tem času smo prenehali s proizvodnjo nekaterih artiklov dacrona in koplona za izvoz (zaradi pomanjkanja barv), v tkalnici pa so vse te artikle še tkali. Tako se nam je povečala količina surovih tkanin in nam jemala že tako premajhen prostor za vskladiščenje.

3. Nove investicije

V podjetje so prišli v glavnem že vsi stroji, ki so bili predvideni, manjka samo še merilno dvojilni navijalni stroj in fulard za novi razpenjalno sušilni stroj ter manjši aparati, ki so prigradeni k strojem in jih ne proizvaja firma MONFORTS, od katere smo kupili vse nove stroje. Edino kosmatilna stroja smo kupili od firme TEXTIMA iz Vzhodne Nemčije.

Kupili smo naslednje stroje:

Bobnasto sušilni stroj, razpenjalno sušilni stroj, dve pregledovalni mizi, visoko zlagalni merilno dvojilni stroj, dvojilno navijalni stroj, avtomatski pakirni stroj, strižni stroj in dva kosmatilna stroja.

S temi investicijami nam bo omogočeno, da bomo popestrili in povečali naš asortiment artiklov (kosmatenje in striženje), vse tkanine, ki jih belimo bomo posušili pred apretiranjem, kar sedaj ne moremo, posodobili bomo proizvodnjo (pregled in pakiranje) ter zamenjali stroje, ki tečejo že od kar je belilnica začela z delom (merilno dvojilni stroji).

4. Delovna sila

Ker smo že s prvo nabavo strojev pred leti delo v oplemenitilnici zelo avtomatizirali, smo znižali število zaposlenih, tako da nas je sedaj samo še 90. Pri tako majhnem številu zaposlenih je skoraj nemogoče, da bi število še krčilo. Istočasno pa so stroji, ki smo jih kupili zahtevni in komplicirani, tako, da bomo imeli določene težave z zasedanjem novih delovnih mest.

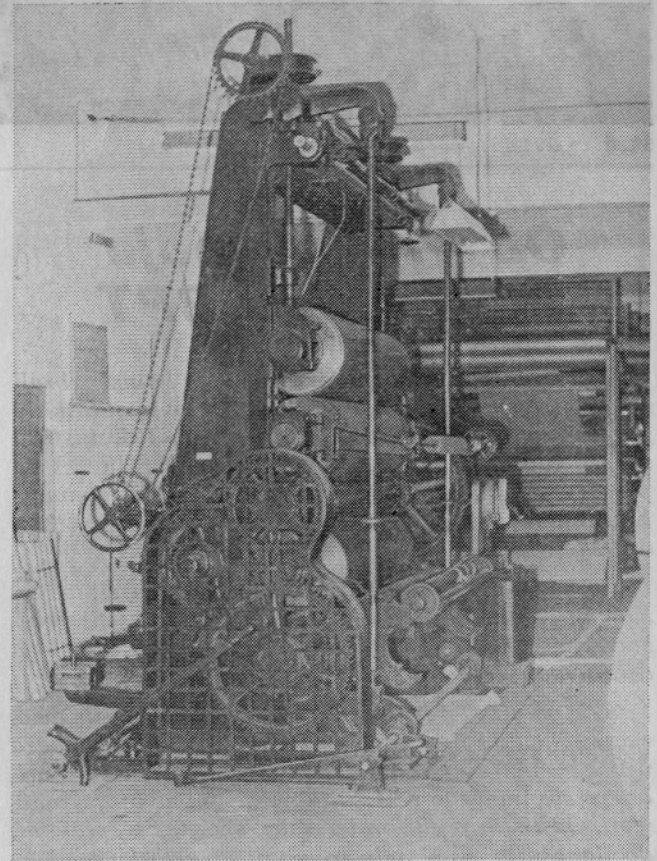
Posebno bodo problematična strokovna in tehnološka delovna mesta, ker bo šlo v naslednjih letih kar precej starejših in izkušenih sodelavcev v pokoj. Pri tako majhnem številu zaposlenih je veliko večji problem vsak

posameznik, ki zapusti delovni kolektiv, kot pa tam kjer je število zaposlenih večje.

Zato bomo morali vsi skupaj poskrbeti, da bomo rešili pereč kadrovski problem in

tako omogočili, da bodo na strojih, ki so bili zelo dragi, zaposleni ljudje, ki bodo stroje lahko v redu posluževali.

Obratovodja
Marjan Dolinar

Stari veliki kalander se je umaknil. Na njegovem mestu bo stala pregledovalna miza.

Prireditve

SREDA, 10. septembra

ob 15.30

športna srečanja tekstilcev

CETRTEK, 11. septembra

ob 17. uri

svečano zasedanje skupnega delavskega sveta BPT

ob 19. uri

otvoritev razstave ob 90-letnici BPT v paviljonu NOB

SOBOTA, 13. septembra

ob 9. uri

promenadni koncert pihalnega orkestra Tržič v parku BPT

ob 9.30

osrednja proslava 90-letnice v parku BPT

ob 10.30

ogled tovarne

ob 11. uri

veselica v parku BPT

od 8. do 17. ure

odprta trgovina BPT — do 10 % popusta pri nakupu

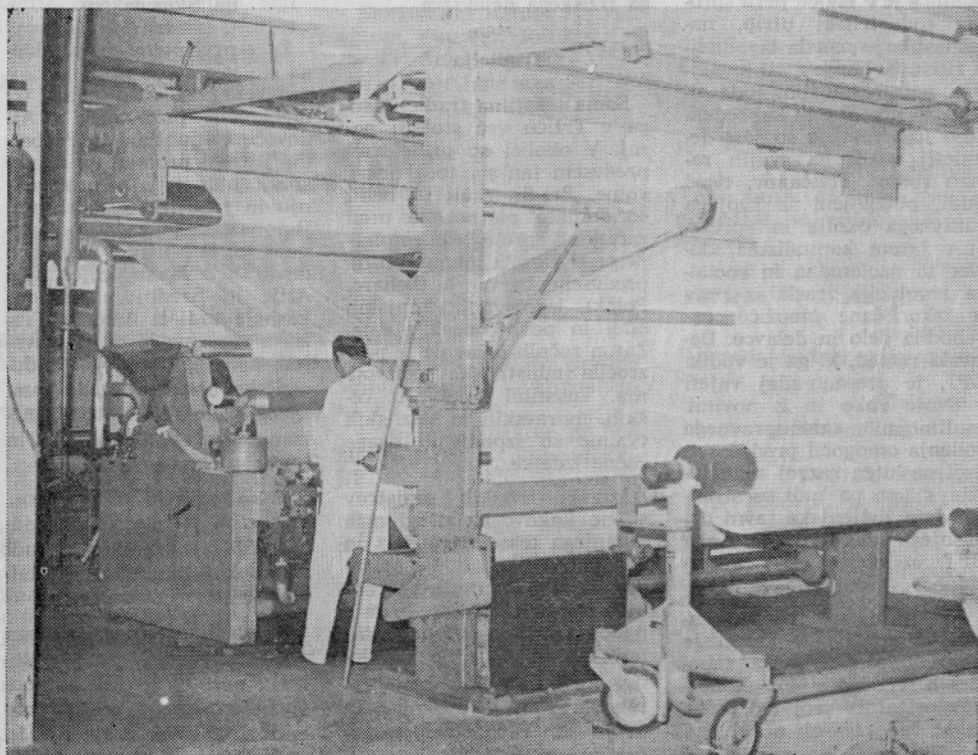
SOBOTA, NEDELJA,

13. in 14. septembra

bo odprta razstava

Na osrednji proslavi bodo sodelovali pevski zbor iz Loge yasi na Koroškem, Tržiški oktet, pihalni orkester Tržič, folklorna skupina Karavanke, recitacijska skupina Pobratenje, program pa bo povezoval Borut Mencinger.

Na veselici bosta igrala ansambel Murka s pevcema Jano Staretovo in Tonetom Trampetom ter Gorenjci z vokalnima solistoma Martino Bavčevo in Francem Korenom.

Kadrovska politika

(Nadaljevanje s prejšnje št.)

Povečanje gospodarske razvitosti in s tem povečanje materialne in nematerialne potrošnje bo vplivalo na predek in izboljšanje družbenega položaja delovnega človeka in prispevalo k vedno večji afirmaciji sistema samoupravljanja. Na ta način bo zadovoljevanje osnovnih materialnih potreb prebivalstva ter vedno višji izobrazbeni in kulturni nivo omogočil delovnim ljudem, da bodo aktivno in enakopravno vplivali oziroma stvarno sodelovali pri odločitvah o nadaljnjem gospodarskem razvoju in o življenjskem standardu. Ker je delovni človek tudi osnovni faktor proizvodnje in organizacije dela, je povsem razumljivo, da je od njegove kvalitete oziroma usposobljenosti odvisna tudi uspešnost poslovanja ter razvijanje samoupravnih odnosov v socialistični družbi in njenih organizacijah. Iz tega sledi, da je gospodarski razvoj in s tem povezano izboljšanje življenjskega standarda ljudi odvisno od ustrezne profesionalne in izobrazbene strukture ter ozko povezano s kadrovsko politiko in njeno funkcijo na področju profiliranja izobraževanja in pravičnega razporedjanja kadrov. Kadrovska funkcija je torej temeljna organizacijska funkcija vsakega poslovnega sistema. Aktivnosti in elementi kadrovske funkcije se v večji ali manjši meri pojavljajo na vseh področjih delovanja človeka brez oziroma na različne organizacijske opredelitve oziroma organizacijske opredelitve oziroma organizacijske strukture družbenega dela.

Družbeni karakter kadrovske funkcije, ki izhaja iz socialističnih samoupravnih odnosov, jo uvršča v širši družbeni prostor. Kadrovska funkcija se ne omejuje samo na kadre v delovnih organizacijah oziroma v okviru delovnih organizacij. Če želimo omogočiti vsakemu posamezniku, da bo lahko razvil vse svoje sposobnosti ter jih družbeno najustrežneje uporabil, potem moramo omogočiti sposobnim delovnim ljudem, da v njihovi razvojni poti niso ovirani z ožimi interesi posameznih poslovnih sistemov. Na ta način lahko ugotovimo, da se kadrovska funkcija v organizacijah združenega dela bistveno razlikuje od ostalih poslovnih funkcij, saj prerašča meje posameznih organizacijskih sistemov.

Medtem ko ostale poslovne funkcije v delovnih organizacijah služijo (v ožjem smislu) predvsem interesom posamezne organizacije, pa služi kadrovska funkcija predvsem zadovoljevanju potreb delovnega človeka kot družbenega subjekta.

Predpogoj družbenega in tehničnega napredka je torej človekovo spoznanje zakonitosti razvoja, dolgoročnih in kratkoročnih ciljev ter ustreznost motiviranost v zadovoljevanju potreb. Posa-

meznik vedno deluje v ožji in širši skupnosti. Tako delovne, kakor tudi širše družbene in politične skupnosti pa delujejo v medsebojni odvisnosti in vzajemnih odnosih, ki vodijo k skupnim ciljem, katere delovni ljudje oblikujejo in realizirajo preko sporazumevanja in dogovarjanja v pogojih enotnega samoupravnega sistema. Vse to pa je možno le, če smo v okviru kadrovske politike:

— definirali vloge, kriterije in cilje,

— omogočili enake možnosti vsem delovnim ljudem,

— omogočili permanentno izobraževanje in izpopolnjevanje,

— zagotovili ustrezni obseg sposobnih rezervnih kadrov za ključna delovna mesta oziroma funkcije,

— zagotovili javnost izbire kadrov in njihovega dela,

— definirali pravice, dolžnosti in odgovornosti za vsa delovna mesta in funkcije,

Nekaj o delegatskem sistemu

Z novo ustavo so se v naši socialistični stvarnosti začrtale komaj slutene možnosti sodelovanja v političnem dogajanju. Delegatski sistem je prvi poizkus v zgodovini, da se izoblikuje način, po katerem naj bi delovni človek obvladal vse procese v družbi. Delegatski odnosi uvažajo v družbo humanistične odnose. Vodenje postaja vedno bolj demokratično in samoupravno, delovni človek pa dobiva v tem procesu odločujočo vlogo.

V delegatskem sistemu ima zelo pomembno vlogo hitro in pravilno obveščanje. Obveščanje je odločilen pogoj pri uvajanju novih, delegatskih odnosov. Nastane vprašanje, kako obveščati delovnega človeka. Obveščanje družbe namreč na splošno predstavlja velik problem. Uspešnost delegatskih odnosov temelji na tem, kako bomo uspeli najti pravi stik z množico.

Z zgoraj omenjenim problemom je v tesni zvezi tudi proces delitve na vrhove odločanja in na občane. Trenutno razvijamo obširen proces obveščanja s predpostavko, da ljudje želijo biti o vsem obveščeni in da imajo vsi možnost odločati o vsem.

Vendar pa vemo, da vsakega človeka vse ne zanima, zato lahko predpostavljamo, da hočejo biti posamezni občani obveščeni le o določenih stvareh in samo o teh odločati. Vprašamo se lahko, ali sploh gre za klasično odločanje na vseh ravneh in o vseh problemih. Ugotovimo lahko, da je tak politični maksimalizem neizvedljiv. Gre torej za različne načine odločanja in za razne stopnje sodelovanja. Že zdaj se to kaže kot ena temeljnih »kritičnih točk« delegatskega sistema.

Ugotovimo lahko, da moramo govoriti o dveh popolnoma različnih pojavih javnosti, meščanski in socialistični. V meščanskem ustroju javnosti zasledimo peščico ljudi, ki s svojim vplivom krojijo jav-

— oblikovali ustrezen sistem kadrovske evidence, kontrole dela in sankcij.

V ta namen je potrebno dosledno izvajati proklamirana načela kadrovske politike kot npr.:

— rotacija, v okviru družbenih in političnih funkcij,

— reelekcija, v okviru vodstvenih in strokovnih funkcij,

— zamenjavo in odpoklic kadrov, ki ne realizirajo pričakovanj nosilcev kadrovske politike ter

— omejitve števila funkcij, ki jih opravlja posameznik, in preprečevanje pojava kulta funkcije.

Iz navedenega sledi, da bo potrebno v praksi realizirati neke vrste reformo kadrovske prakse, ki bo odstranila razne organizacijske bariere ter neodgovorno obnašanje nekaterih nosilcev kadrovske funkcije.

Pri tem nam je lahko v veliko pomoč znanost s svojimi organizacijsko - kadrovskimi raziskavami ter efikasne organiziranosti kadrovske funkcije na nivoju delovnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti.

no mnenje. Manjšina torej vlada nad večino.

Javnost v samoupravni socialistični družbi ni razredno razdeljena. Obstoji seveda tudi ostanek meščanske družbe, vendar je odpravljena oblast nad proizvodnimi sredstvi.

Odnosi med »vlado« in javnostjo se izvajajo v okviru istega razreda. Javno mnenje se torej oblikuje na temelju mnenja enotne javnosti. Predstavniki oblasti ne morejo imeti nekih svojih interesov, pač pa interes istega razreda, ki ga predstavlja široka javnost.

V samoupravnem socializmu so postali tipična kategorija samoupravni odnosi na temelju družbene lastnine. Sistem predstavnitva je zamenjal sistem delegatov. Sistem političnega pluralizma je zamenjal sistem neposrednega odločanja delovnih ljudi.

Delegatski sistem v bistvu zamenjuje dosednji model odločanja in sporazumevanja. Bistvo novega sistema je v tem, da se predlogi in mnenja oblikujejo v sami bazi, ne pa da so dirigirana od zgoraj, kot je bilo to v meščanskem principu družbe. Delegati niso zastopniki v klasičnem pomenu besede, pač pa so le prenosniki mnenj in predlogov srenje, iz katere izhajajo. Samoupravljanje postaja torej celovit sistem dela in odločanja. Javno mnenje postaja orodje izražanja stališč, potreb in interesov.

Rečemo lahko, da je občina tista osnovna skupnost, v

kateri se lahko najbolj očitno uveljavi upravljanje vseh občanov. Nastane pa temeljni problem: kako vspostaviti trdno povezavo med skupnostjo ter njenimi delegati. Delegatski sistem po svoji naravi zahteva zelo široko dejavnost za izboljšanje obveščenosti, s tem v zvezi pa tudi krepitev občil. Preko množičnih občil ljudje lahko izražajo svoje predloge in mnenja, pa tudi menjajo izkušnje.

Naslednji važen pogoj za uspešno delo delegatskega sistema je tudi javnost dela

skupščine. Načelo javnosti zahteva javno razpravo o predlaganih načrtih, predlogih in sklepih. Javna razprava omogoča večjo stopnjo soglasnosti. Temu bi lahko rekli proces oblikovanja javnega mnenja.

Na podlagi povedanega je razvidno, kako važno je pravilno komuniciranje med delegati in bazo, če hočemo, da bodo delegatski odnosi zaživi, kot je želeli.

To pa zopet temelji na dobri obveščenosti neposrednih proizvajalcev in na javnosti dela ostalih forumov.

S seje delegatov območne vodne skupnosti za Gorenjsko

Vsi delegati območne vodne skupnosti za Gorenjsko so prejeli osnutek srednjeročnega programa razvoja vodnega gospodarstva. Omenjeni dokument je bil dan v javno razpravo do 31. avgusta, zato smo se v naši delegaciji odločili, da skličemo na skupen posvet vse delegacije iz naše občine ter tako skupno posredujemo pripombe na prihodnjem zasedanju skupščine.

Delegati so v zvezi s srednjeročnim programom izrazili tele pripombe:

Področje Tržiške Bistrice je ostalo še vedno zelo neurejeno, čeprav smo bili prvi, ki smo pričeli z ureditvijo kolektorjev — do tega nismo prišli in imamo še vedno staro stanje. Delegati je motilo, ker niso podrobno vpisana dela v programu, tako za našo občino, kot nujno, predlagajo:

— čistilno napravo, ki naj bo ob novi industrijski coni, v kolikor je možno naj kolektorje gradijo ob desni strani Tržiške Bistrice, občinska skupščina naj zato predvidi sredstva, ki jih bo potrebovala za sofinanciranje;

— območna vodna skupnost naj redno vzdržuje obrežne zgradbe, ne da čaka popolne iztrošenosti, saj bi na ta način tudi prihranili sredstva;

— urediti je treba pragove ob reki, predvsem v bližini tovarne ZLIT;

— ker je ves del Tržiške Bistrice močno prodonosen, delegati menijo, da območna vodna skupnost ni namenila dovolj sredstev za tako izrazito hudourniško področje;

— delegati menijo, da bi vodna skupnost sofinancirala pri ureditvi jez v Sebenjah; napravi naj ogled in ugotovi, ali je jez splošno družbenega pomena;

— kot zelo nujna je tudi ureditev levega dela brega ob stanovanjskih hišah v Preski;

— BPT bo uredila čistilne naprave za potrebe tovarne, območna vodna skupnost naj po svojih možnostih priskoči na pomoč;

— delegati so odločili, naj se naredi prikaz sredstev na-

menjenih za varstvo kvalitete vode;

— urediti preskrbo s pitno vodo na območju občine.

Delegati občine Tržič menijo, da gradnja akumulacije Radovne, za potrebe nuklearne energije, ni ozkega pomena, zato ni prav, da financira samo Slovenija — poleg tega pa še vodna skupnost z najvišjim % sofinanciranja.

Delegati je nadalje zanimalo še tole:

Ali je območna vodna skupnost v programu 1976—1980 predvidela dokončno ureditev čistilne naprave za industrijsko cono v občini Tržič?

Koliko sredstev se bo predvidoma zbralo v letih 1976—1980 od občine Tržič in koliko teh je namenjenih za ureditev voda na območju občine Tržič?

Delegati so odločili, da tov. Metod Ahačič seznani s temi pripombami tudi skupščinski Izvršni svet ter istočasno uredi zastopstvo delegatov občine Tržič v skupščini območne vodne skupnosti. Delegati po samoupravnem sporazumu: KS 2, TOZD ali OZD 3, Kmetje 1 in Obrtniki 1.

Območna vodna skupnost pa ima registrirane samo te:

KS: Peter Smuk, Retnje 40
Stritih Nande
TOZD ali OZD: Franc Homan, Peko
Metod Ahačič, BPT
Matevž Košir (vodja konference delegacij) ZLIT

Z navedenimi pripombami bo tov. Metod Ahačič seznanil strokovne službe SO Tržič, ki naj bi k tem dodali še svoje, kar naj se končno posreduje v pisni obliki območni skupnosti, kakor tudi vsem delegatom, ki so bili na posvetu prisotni. Tovariša Metoda Ahačiča so delegati zadolžili, da glede na pomembnost materiala skliče pred zasedanjem skupščine območne vodne skupnosti vse delegate občine Tržič, ki bodo tako lahko enotno pripravili pripombe oziroma dopolnila.

Delegati menijo, da bi na teh sejah sodeloval tudi občinski strokovni sodelavec, ki je zadolžen za to področje.

Vodja delegacije
Ivo Gorjanc

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Tržič

1. ZVEZA INŽENIRJEV IN TEHNIKOV TEKSTILCEV SRS

Društvo tekstilnih tehnikov

Tekstilna industrija je bila močno razvita že v predvojni Jugoslaviji. Strokovnjaki, ki so vodili tekstilna podjetja, so bili tuji. Leta 1930 je bila ustanovljena kranjska tekstilna šola in tako so se pojavili slovenski tekstilni tehniki, ki so kmalu začutili potrebo po združevanju v stanovsko strokovno organizacijo. Osnovni namen združevanja je bil boj proti tujcem. Tako je bilo že leta 1932 ustanovljeno v Kranju Društvo tekstilnih tehnikov, katerih sedež je bil v letu 1936 prenešen v Maribor. Aktivnost društva je bila tolikšna, da so se tekstilni tehniki slovenskega rodu uspešno uveljavljali v tekstilnih podjetjih. S prihodom okupatorja je delo organizacije prenehalo in večina tekstilcev se je pridružila osvobodilnemu gibanju.

Razvoj Zveze v Sloveniji

Po osvoboditvi so bili preživeli tekstilci edini strokovnjaki tekstilne stroke. Ti so uspešno prevzeli vodenje slovenske tekstilne industrije. Zaradi preobremenjenosti tedaj ni bilo mogoče misliti na lastno strokovno organizacijo. Po ponovni ustanovitvi Društva inženirjev in tehnikov so se tekstilci vključili v to organizacijo kot sekcija tekstilcev pri DIT. V tej obliki pa ni prišlo do prave aktivnosti in zato se je leta 1953 zbral iniciativni odbor, ki je pripravil občni zbor za združenje vseh tekstilnih strokovnjakov Slovenije v lastno organizacijo. Dne 10. junija 1953 je bilo ustanovljeno Društvo inženirjev in tehnikov tekstilne industrije Slovenije. Po buda je bila dana v Mariboru in tudi sedež je bil v Mariboru. V letih 1953/54 so bile ustanovljene podružnice v vseh tekstilnih središčih: Mariboru, Celju, Ljubljani, Kranju in Jaršah s skupno 373 člani.

Republiško društvo se je preko Saveza v Beogradu (SITJ) včlanilo v republiško Zvezo inženirjev in tehnikov (ZIT) v Ljubljani. Leta 1955 je bil v Mariboru 1. kongres tekstilcev.

Tedanje delo društva je bilo zelo obsežno. Celotna aktivnost je bila prikazana na 1. kongresu, kateremu je dala poseben poudarek prisotnost tov. F. Leskovska-Luke, člana IS. Posebej so govorili o težavah tekstilne industrije v Jugoslaviji, ki se je tedaj borila z velikimi problemi v zvezi z zastarelim strojnim parkom, osnovnimi surovinami in pomožnim materialom, pomanjkanjem kadra itd. Delo podružnic v tem času je bilo usmerjeno predvsem v izobraževanje nižjega strokovnega kadra. Vse podružnice so organizirale tečaje za kvalificirane in visokokvalificirane delavce.

V letu 1957 se je podružnicam priključil Prebold, članstvo je naraslo na 510 red-

nih članov in ti so dobili tudi enotne članske izkaznice. Sledile so še druge podružnice in članstvo je hitro rastlo. S podporo društva je bila leta 1958 v Mariboru ustanovljena 3-letna Industrijska tekstilna šola, še prej pa (leta 1956) oddelek za tekstilno tehnologijo pri Univerzi v Ljubljani. Ta oddelek je dobil leta 1961 svoje poslopje in je bil formiran kot samostojen oddelek na novo ustanovljeni Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. V letu 1960 so v društvo prišli prvi tekstilni inženirji.

V okviru društva so bile ustanovljene tudi komisije in sicer:

- komisija za standardizacijo (1961)
- komisija za tekstilno terminologijo (1959)
- komisija za kvalitetni znak (1960)
- komisija za sodelovanje na področju kontrole kakovosti (1967)
- komisija za šolstvo (1970)
- komisija za gospodarska vprašanja (1970)
- uredniški odbor republiškega glasila tekstilcev (1957).

Konec leta 1974 je bilo v Zvezi inženirjev in tehnikov skupno 11 društev z nad 1.800 člani.

Sekcija mojstrov

V letu 1958 je imela občni zbor mojstrska sekcija v Mariboru in se je včlanila v podružnico DITT Maribor kot izredni član društva. Od tedaj naprej se začne tesno sodelovanje med tekstilnimi mojstri in tehniki ter inženirji. Kasneje sta bili ustanovljeni tudi sekciji mojstrov v Kranju in Tržiču.

2. DRUŠTVO ITT TRŽIČ

Kratek pregled

Do leta 1956 je bila Bombažna predilnica in tkalnica Tržič vključena v podružnico Kranj. Ta podružnica je bila ustanovljena konec leta 1953 in je tedaj štela le 86 članov. BPT je prispevala podružnici le nekaj članov.

V letu 1956 je bila ustanovljena podružnica Tržič in je zajela okrog 20 članov — tedanjih tehnikov, zaposlenih v BPT. V naslednjih letih je bila ustanovljena tudi sekcija mojstrov, ki je imela ustanovno skupščino v letu 1959. Od tedaj in do 9. 4. 1975 je sekcija mojstrov kot izredni

član društva aktivno sodelovala pri mnogih akcijah društva. Od aprila dalje pa deluje sekcija mojstrov kot samostojno društvo.

Zanimivo je tudi spremljanje naraščanje števila članov. Od leta 1956 do leta 1970 se je število povečalo za 20 članov. Dve leti kasneje je bilo že 65 članov (stanje septembra 1971). Naraščanje članstva se je nato zmanjšalo, tako da je bilo dne 21. 2. 1973 le 70 članov.

Dne 11. 4. 1974 smo na občnem zboru ugotovili povečanje članstva. Vseh članov je bilo 78. Med njimi so bili že nekateri, ki niso bili strogo usmerjeni v tekstilno stroko (tehnik in inženir tekstilec). Po navodilih in priporočilih Zveze smo kmalu nato izvedli akcijo vpisa drugih tehnikov in inženirjev.

Dne 8. 4. 1975 je imelo društvo 99 članov. V sekciji mojstrov pa je 108 članov.

Aktivnost društva

S povečevanjem vloge Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev SRS je narasel tudi pomen posameznih društev, pri tem pa ugotavljamo, da se je predvsem v zadnjih letih aktivnost tržiškega društva zelo povečala in da smo vzgled drugim društvom.

Ugotovimo lahko, da se delo društva odraža v naslednjem:

— strokovne ekskurzije, združene s strokovnimi razgovori, v tekstilne tovarne Slovenije in tudi v tovarne izven naših meja,

— strokovne ekskurzije v okviru splošnega izobraževanja, predvsem v ostale tržiške tovarne,

— organizacija predavanj, ki se delijo na strokovna s področja organizacije, vodenja in razvoja nove tehnologije; družbenopolitična s področja razvoja naše družbe, samoupravljanja idr.

— posebne aktivnosti, kamor sodijo: obiski mednarodnih in domačih sejmov, spominski pohod, sodelovanje z drugimi društvi in podobno,

— športna tekmovanja: streljanje, kegljanje, tenis, sankanje idr.,

— sodelovanje pri nekaterih akcijah v okviru BPT: izobraževanje, smernice razvoja tekstilne industrije, integracijska gibanja itd.

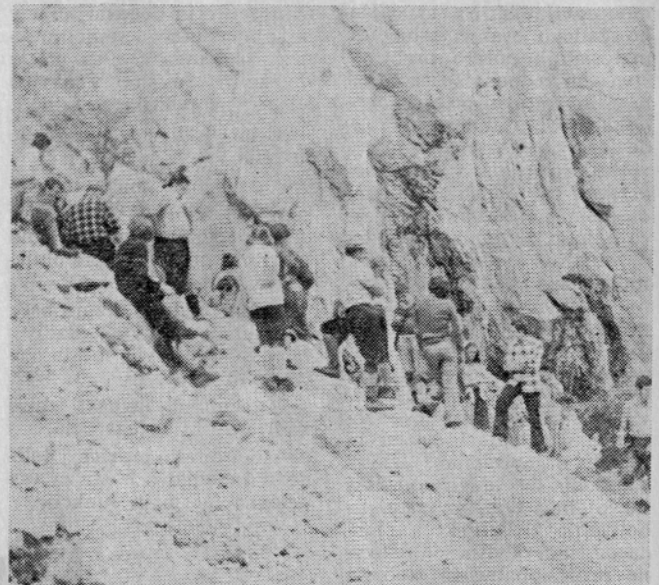
Ing. Zupan Jože

telja. Vladimir je bil eden redkih, ki mu je delo pomnilo vse. Cenil je sodelavce in jim pomagal, sam pa ni nikoli ničesar zahteval zase.

V soboto, 16. avg. smo se že tretjič odpravili na komemorativni pohod k plošči Za Ak. To leto smo pohod organizirali kasneje kot prejšnji leti, kjer smo nameravali izvesti še spominski veleslalom, ki

del našega načrtovanega programa, to je na spominski veleslalom.

Ker ledenik ni bil primeren za smučanje, smo imeli s pripravo proge precejšnje težave. Končno smo progo le uspeli pripraviti in tekmovanje se je pričelo. Na štartu se je zbralo sedem smučarjev in tri smučarke. Prvih

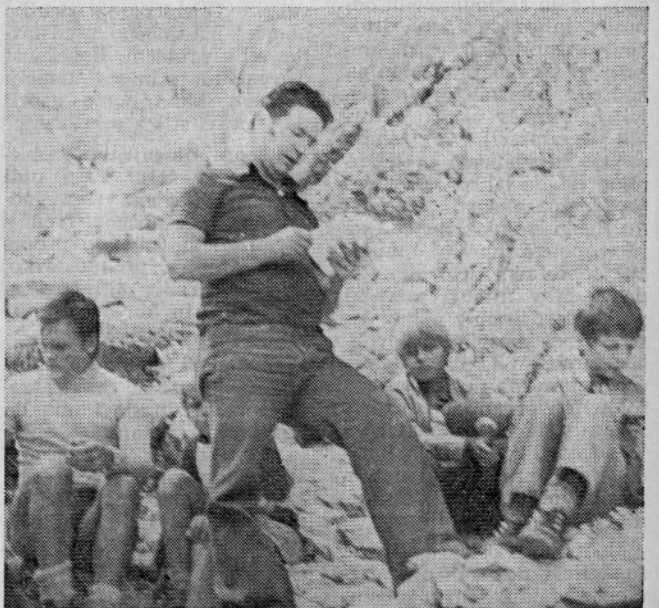
naj bi postal tradicionalen. Vreme nam je pošteno zagodlo, saj je tik pred odhodom začelo deževati. Zato se nas je namesto 43 zbralo le 32. Pohoda se je udeležila tudi pokojnikova mati Helena. Da bi pohod čimbolj varno potekal, sta nas spremljala dva tržiška alpinista, ki sta poskrbela, da smo varno prispeli na cilj. Kljub deževnemu jutru, ki nas je pozdravilo v Tržiču, smo upali, da se bo vreme izboljšalo. Res je dež ponehal in nekajkrat nas je celo razveselilo sonce. Na cilj smo prispeli okrog enajste ure. Tako kot prejš-

pet mest so zasedli naslednji tekmovalci:

1. Marjan Sarabon
2. Franci Aljančič
3. Slavko Teran
4. Vinko Doberlet
5. Matjaž Sarabon

Za njimi so smučala dekleta. Najboljša je bila Nina Ahačič, druga je bila Marjeta Dolžan in tretja Bernarda Jereb.

Pri smučanju je padel tovariš Janez Furlan, svetovni smučarski prvak med invalidi. To dokazuje, da je bila tekmovalna proga izredno težka. Pri padcu se je težje poškodoval. Ponesrečenca so

Spominski pohod Za Ak

V življenju se spominjamo različnih dogodkov. Eden izmed njih je tudi tisti, ko se je 9. julija 1972. leta smrtno ponesrečil inženir Vladimir Halužan.

Usodnega dne se je po daljšem času slabega vremena nebo zvedrilo in nastopila je prava julijska vročina, kar je pritegnilo številne planince in alpiniste v naše lepe gore. Dva planinca in pripravnik alpinista sta se tistega jutra ozirala po ostenu Široke Peči in Oltarjev, ki so se iskriili v zgodnjem jutranjem soncu. Žal nemu ni bilo več dano opazovati teh lepot. Pri vstopu v steno Velikega Ol-

narja je Vladimirju na plošči, posuti s peskom spodrsnilo in omahnil je v globino.

Kdo ni poznal Vladimirja Halužana, ki je bil vedno pripravljen pomagati, ne le prijateljem ampak vsem, ki so potrebovali njegovo pomoč. Kako resniče so besede, ki jih je ob spominski slovesnosti izrekel tov. Sarabon, da smo z Vladimirjem izgubili velikega tekstilnega strokovnjaka in nepozabnega prija-

nji leti smo tudi letos zapeli »Oj Storžič...« in nato je imel tovariš Sarabon krajši spominski nagovor. Ponovno je tišino prerezala pesem »Triglavska«, ki smo jo peli tudi že lani. Venec in sveče so udeležence ob plošči spominjale na minljivost naših dni in na pokojnikov lik.

Po skromni slovesnosti smo se pripravili na drugi

s helikopterjem odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

Žal se je tokrat zgodila nesreča, ki pa nas ne bo ovirala, da ne bi tudi v naslednjih letih organizirali tradicionalnega pohoda. Prepričani smo, da se bodo spominskega veleslalomu udeležili vsi smučarji — člani našega kolektiva.

DITT Tržič

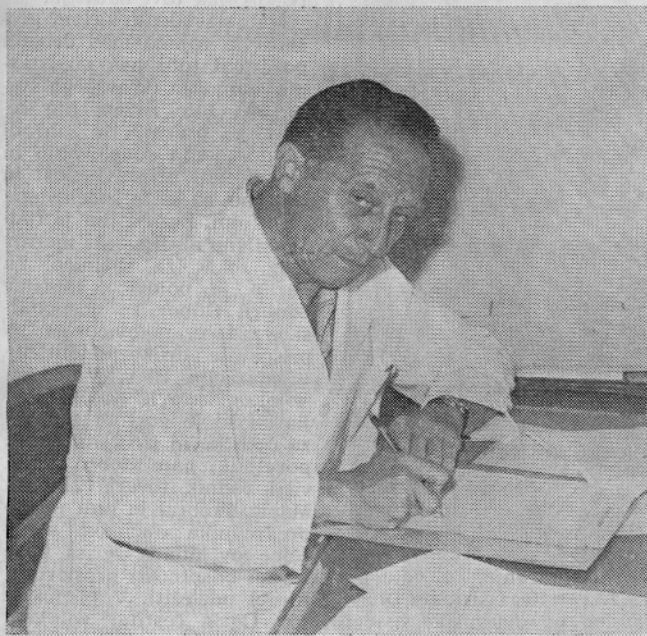
Eno vprašanje— šest odgovorov

Letos praznujemo jubilejno 25-letnico delavskega samoupravljanja. V teh petindvajsetih letih smo dosegli vrsto uspehov na gospodarskem in političnem področju. Z uvedbo samoupravljanja je dobil vsak delavec pravico in dolžnost odločati. In to odločati ne samo o stvarih, ki ga spremljajo na njegovem delovnem mestu, ampak posredno po svojih delegatih tudi odločilno vplivati na reševanje problemov občine in republike.

Nekatere dolgoletne člane našega podjetja smo vprašali, kaj menijo, o razvoju samoupravljanja v naši OZD.

Franc Bačnik dela v oplemenitilnici kot mojster adjustirnice. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1947. Tedaj je bil star 25 let.

»Danes delo organizacije in proizvodnje vse drugače poteka, kot je potekalo takrat, ko sem začel delati v tovarni. Tega delavca za strojem morda ne občuti toliko kot jaz, ki sem bil v dobi administrativnega socializma zaposlen v upravi. To službeno mesto mi je omogočalo, da sem imel vpogled na direktive, ki so prihajale iz Beograda. Nanašale so se na proizvodnjo, celo na to, kaj, kako in koliko moramo narediti določenega artikla.

Danes imamo delavci več možnosti uveljaviti svoje pravice. Člani DS po enotah so predstavniki skupine delavcev, ki morajo na sejah zagovarjati mnenje skupine, s katero so se predhodno posvetovali.

Tudi sam vseskozi sodelujem v delavskem samoupravljanju. Letos sem član skupne delegacije skupnosti invalidsko-pokojninskega zavarovanja.

Milena Perč, zaposlena v adjustirnici kot zlagalka komadov, se je v BPT zaposlila leta 1947, ko ji je bilo 16 let.

»Bila sem še zelo mlada; za pravice delavstva se takrat nisem zanimala, ker mladi nismo imeli tako bogatega vpogleda v delavsko gibanje, kakor ga ima mladina danes. Vseeno sem bila že do leta 1950 dvakrat udarnica. 3. septembra leta 1950 smo tudi v naši organizaciji sprejeli sklep, da bomo delavci sami upravljali tovarno. Ob tej priliki je predsednik delavskega sveta zbranim predstavnikom kolektiva orisal zgodovino podjetja v dobi zasebnega podjetništva in pomen zgodovinske prelomnice po drugi svetovni vojni, ko je politična oblast prešla v roke delavskega ljudstva, ki je tovarne nacionaliziralo, upravo in gospodarjenje pa prevzelo v svoje roke.

Dobro smo se zavedali odgovornosti, ki smo jo prevzeli. Obenem s sprejetjem te odgovornosti se je začel hitreje izboljševati tudi družbeni in osebni standard, za kar ima največ zaslug sindikalna organizacija.

Samoupravljanje se iz dneva v dan izboljšuje, seveda ne samo po sebi. Vzgajati je bilo potrebno ljudi, da smo lahko prešli na delegatski sistem samoupravljanja. Ta sistem nam je omogočil direktno upravljanje tako na ravni delovne organizacije kot na ravni občine.

Tudi sama aktivno sodelujem pri delu samoupravnih organov v naši delovni enoti. Prizadevam si, da bi z gradivom, s katerim se običajno seznanimo že pred sejami DS III. delovne enote, seznanila sodelavke, ki jih zastopam.

Franc Jezernik je mojster čistilnice in mikalnikov. V našem podjetju se je zaposlil v jubilejnim letu 1950. Nekoliko več mi je povedal o sprostivni, ki je zajela delavce po uvedbi samoupravljanja.

»Spadali smo pod direkcijsko v Beogradu, od koder so nam določali celo plače. S prvo izvolitvijo delavskega sveta smo se počutili bolj sproščeno pa tudi finančno smo se opomogli. Začeli smo dobivati razne premije in dodatke za težko delo, za nočno zaposlitev itd. Sami smo lahko začeli razmišljati o nabavi surovin in dotoku deviz. Kolikor denarja smo z delom zaslužili, toliko smo ga lahko tudi porabili.

Že na prvih sestankih smo začeli razmišljati o izboljšanju družbenega standarda, ker je to predpogoj za zvišanje osebne življenjske ravni zaposlenih. Misliti smo začeli o nabavi novih strojev, ker je bil strojni park zastarel in iztrošen. Od takrat se je nasploh mnogo izboljšalo, predvsem glede organizacije dela. Mnogokje je boljši tip stroja zamenjal delavca. Predvsem moram poudariti, da smo mnogo storili na področju stanovanjske problematike, uredili smo problem družbene prehrane, imamo pa tudi počitniško letovanje v Poreču. Prednost delavskega sistema je predvsem v tem, da ima vsaka

delovna enota svojega delegata za posamezno področje družbenopolitičnega dela. Naš delegat za družbeni standard je tovariš Peter Meglič, ki res vestno in zavzeto opravlja zaupano mu funkcijo.

Dušan Mandelj se je prav tako kot tov. Jezernik zaposlil v naši tovarni leta 1950. Sprva je delal v čistilni koloni, sedaj pa je zaradi vestnega dela napredoval do podmojstra. Takole je opisal svojo pot samoupravljalca:

»Pred letom 1950 je bilo v Jugoslaviji centralistično upravljanje. Ko so bile ukinjene živilske karte, ki smo jih takrat dobili vsi zaposleni, se je marsikaj spremenilo. S tem so bili prizadeti zlasti delavci, ki so zaradi težjega fizičnega dela dobivali 'težje' karte, po njihovi ukinitvi pa bistveno manjše dohodke od delavcev v administraciji.

Po volitvah v organe upravljanja so delavci bolj vneto prišli za delo, saj so se zavedali, da ustvarjeni dobiček ne bo romal v Beograd, ampak bo ostal v Tržiču.

Kmalu smo dogradili novo skladišče bombaža in zgradili novo upravno poslopje, ker je postalo staro zaradi povečanega števila administrativnega kadra premajhno.

V začetku leta 1960 je bila zgrajena nova tkalnica in kupljene tudi nove statve.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

Gasilci na Dobrči

Ko smo izvedeli, da so se začela dela za obnovo planinskega doma na Dobrči, smo na eni od sej upravnega odbora našega društva sklenili, da vključimo v kratkoročni program našega dela tudi dve delovni akciji za obnovo doma.

O tem smo seznanili aktiviste planinskega društva, ki so nas povabili, naj se odzovemo in pridemo na delo v soboto, 16. avgusta, ker so dela v tem času v taki fazi, da delavcev nikoli ni preveč.

Ob 5. uri zjutraj nas je krenilo proti Dobrči 11, s tem, da smo se del poti prepeljali, tako da bi čimveč moči prihranili za delo samo. Udeležba ni bila tako številna kot bi želeli, vendar smo bili kljub temu zadovoljni, saj je bilo ta dan še več stvari, s katerimi so bili zavzeti naši člani, poleg tega pa še vedno traja čas dopustov.

Na Dobrči so nam odredili dve delovišči; prva skupina je pripravljala pesek v vreče, ki ga kasneje do delovišča prenesejo konji, druga skupina pa je delala pri izkopu za bodoče temelje nove koče.

Delo nam je šlo kar dobro od rok, čeprav smo več ali manj vsi čutili pomanjkanje fizične kondicije, še hujša pa je bila žeja, katere ni bilo s čim gasiti.

Kljub utrujenosti in žeji se nam je po delu prilegla topla malica. Predsednik PD tovariš Janko Lončar nam je pripravil krepak pasulj in ko smo se na povratku čez Bistriško planino še dobro odžejali, smo se zadovoljni napotili proti domu. Sklenili smo, da bomo tako akcijo izvedli še enkrat, vendar bomo zanjo skušali pridobiti še več članov, kar bo tudi lažje, kot je bilo sedaj.

Tudi člani gasilskega društva se pridružujemo pozivu odbora za izgradnjo novega planinskega doma in želimo, da se nas čimveč udeležuje delovnih akcij, saj bo nov dom služil vsem, ki radi zahajamo v gore, teh pa ni malo.

Na svidenje pri gradnji nove koče na Dobrči.

I. G.

Izreki

Ni rešitve v obilici besedi.
Stari Slovani

Da bi držali besedo, je najbolje, da je nikoli ne daje mo.
Napoleon

Vsi ljudje so si podobni v besedah, samo v delih se razlikujejo.
Moliere

Besede, ki jih nismo izrekli, so cvetovi molka.

Japonski pregovor

Često sem obžaloval, kar sem govoril, toda nikoli, kar sem zamolčal.
Ksenokrat

Eno vprašanje...

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Na področju družbenega standarda smo uspešno gospodari, saj smo zgradili nova stanovanja za naše delavce, pomagali zgraditi ceste, sole in otroške vrtce.

Delegatski sistem je vsekakor prispeval k našemu samoupravljanju, bojim pa se, da ne bi bil delegat, izvoljen iz neposredne proizvodnje, zaradi svojih govorniških nesposobnosti prikrajšan, saj se na skupnih sejah sreča tudi z delegati, ki predstavljajo skupine delavcev z neprimerno višjo izobrazbo.

Hazim Omerović je bil najmlajši izvoljeni član I. upravnega odbora v letu 1950. Prvi upravni odbor je sestavljalo 11 članov, od tega so še trije v podjetju. Večinoma so ga sestavljali bolj izkušeni starejši delavci in delavke.

»Poleg starejših članov kolektiva smo bili voljeni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

V času administrativnega socializma — to je pred prehodom na delavsko in družbeno samoupravljanje, delavci nismo imeli neposredne možnosti odločati o svojem delu in o bodočih nalogah. Na masovnih sestankih, ki so bili sklicani po oddelkih, smo sodelovali pri sprejemanju predlogov za nadaljnje delo. Nadalje smo preko družbenopolitičnih organizacij uresničevali želje in hotenja delovnih ljudi.

Uvedbo samoupravljanja smo sprejeli kot največjo pridobitev delavskega razreda Jugoslavije in našega kolektiva, zavedajoč se, da se nam odpira neslutena možnost odločanja na vseh področjih družbenega življenja.

Takrat so nazadnjaški elementi z zahoda in vzhoda z ljubosumnostjo gledali na naše uspehe. Mislili so, da bo Jugoslavija klonila pred pritiski ekonomske in politične blokade resolucije Informbiroja.

Delavsko samoupravljanje nam je pomenilo šolo delavskega razreda in se še danes izraža v poglobljeni obliki, v delegatskem sistemu, ki je prav gotovo najvišja, najneposrednejša in poglobljena oblika samoupravljanja do sedaj.

Alojz Bodlaj, vodja hidrocentral, se je v podjetju zaposlil leta 1946.

»Pred uvedbo samoupravljanja je delavec imel pravico zaposlitve, ni pa imel pravice sodočati. Dohodek so določali višji forumi. Direktor in vodilni uslužbenci so bili izvrševalci nalog, ki so jih dobili iz Beograda. Celu dopustov ni bilo toliko kot danes. Tudi nedelje so bile včasih delovne — udarniške, proizvodne brigade so tekmovalle med seboj, za to pa so dobile le moralna priznanja.

Delavci, ki smo bili navajeni dirigiranja, smo z nekim nezaupanjem in strahom dočakali samoupravljanje. Toda to je bilo le v začetku, potem pa smo se z veseljem oprijeli opravljanja nalog. Z izmenjavo izkušenj smo se naučili, kako je treba ceniti in upoštevati svoje delo.

V začetku je gospodaril in odločal samo centralni delavski svet skupaj z upravnim odborom. Kasneje so se ustanovili še delavski sveti po enotah, torej je šla delavska samouprava v širino.

Delavci smo dobili zaupanje vase in v skupnost. K temu pomaga predvsem boljša obveščenost in vedno več je problemov, o katerih rešitvi odločajo delavci sami.

Delegatski sistem je vsekakor zelo široka in neposredna oblika samoupravljanja, vendar je vse preveč odvisno od sposobnosti delegata, ki zastopa volilce. Delegat osebne kontakte že vzpostavi, toda ne z vsemi delavci, ki jih zastopa, da bi s problemi seznanil prav vse, večkrat nima časa. Zato mislim,

da bi bilo treba še bolj pospešiti informiranje, delegate pa obvezati, da se morajo posluževati že razvitega sistema Dnevni informacij. Le pod tem pogojem bo delegatski sistem dobil v naši družbeni stvarnosti mesto, ki mu pripada.

F. G.

Praznovali smo dan pripadnikov obmejnih enot — graničarjev

Že dolgoletna tradicija je, da se vsako leto okrog 15. avgusta, dneva, ko praznujejo svoj praznik čuvarji naših meja, spominjamo njihove odgovorne naloge in razmišljamo tudi o naporih pri opravljanju teh dolžnosti, ki so nadpovprečni še zlasti v našem planinskem svetu.

Zavedajoč se pomena zavarovanja naših meja za naš nemoten družbenopolitični in gospodarski razvoj, vsako leto v teh dneh občani občine Tržič skupno z vojaki — graničarji ta praznik primer- no proslavimo. Od leta 1972, ko sta na predlog občinskega odbora zveze rezervnih vojaških starešin prevzeli pokroviteljstvo nad karavli dve največji tržiški tovarni — BPT nad karavlo Srečka Perhava v Medvodju, Peko pa nad karavlo Kokrškega odreda na Ljubelju — so ta praznovanja še toliko bolj pestra in bogata, saj so se s tem v precejšnji meri okrepile vezi med pri nas službujočimi vojaki in civilnim prebivalstvom naše občine, kar je za podružabljanje obrambnih priprav in uresničevanje kon-

cepta SLO še kako pomembna.

Osrednja proslava tega praznika, ki je bila lani v tržiški občini, je bila letos v jeseniški občini ob tromeji nad Ratečami. Udeležili so se je najvidnejši predstavniki družbenopolitičnih organizacij in politično-teritorialnih skupnosti vseh gorenjskih občin. Istega dne, to je 15. avgusta v popoldanskih urah, smo obiskali graničarje karavle Kokrškega odreda na Ljubelju. Med gosti so prevladovali člani delovnega kolektiva Peko kot pokrovitelja, ki so vojakom podarili praktično darilo in položili šopek pod spominsko ploščo dveh ponesrečenih graničarjev. Srečanja pa so se udeležili tudi mladinci in mladinke iz Podljubelja, ki so skupno z

graničarji izvedli kulturni program, s katerim je bilo srečanje zelo lepo obogateno. Praznik smo proslavili naslednji dan tudi v karavli Srečka Perhava v Medvodju, nad katero ima pokroviteljstvo naš delovni kolektiv. Z naše strani so se obiska udeležili predstavniki samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in aktivna zveze vojaških starešin BPT.

Seveda med gosti ni manjkalo tudi prebivalcev krajevne skupnosti Jelendol, predstavnikov Gozdnega gospodarstva in vseh tistih, ki po načelih družbene samozaščite z graničarji vseskozi tesno sodelujejo.

Posebno omembo vreden je še obisk poveljnika ljubljanskega armadnega področja general-polkovnika in narodnega heroja Franca Tavčarja-Roka, prvega poveljnika enot KNOJ, ki so bile predhodnice naših današnjih obmejnih enot, ter bivšega poveljnika kranjske garnizije polkovnika tov. Krmelja.

Med slavnostim delom proslave je vojake med drugim pozdravil tudi naš predstavnik skupnega delavskega sveta tov. Jože Eržen, jim čestital za praznik, se zahvalil za dosedanje sodelovanje in izrazil tudi pripravljenost in potrebo, da se to sodelovanje še okrepi. Izročil jim je tudi praktično darilo — 12 metrov dolg tekač za spalnico. Za darilo je polovico sredstev odobril Odbor za gospodarske zadeve, polovico pa so prispevale družbenopolitične organizacije BPT. V imenu vojakov karavle Srečka Perhava se je gostom zahvalil za čestitke in izročena darila poveljnik, nam dobro znani višji vodnik tovariš Živorad Manić. Prebral je tudi pismo predsednika občinske skupščine tov. Milana Ogrisa, ki se zaradi odsotnosti proslave ni mogel udeležiti. V pismu je tov. Ogris čestital vojakom za njihov praznik in se jim zahvalil za dosednji trud, vzpodbudil pa jih je tudi za nadaljnjo vestno opravljanje njihove dolžnosti.

Temu je sledilo tovariško srečanje, ki se je zavleklo v pozne popoldanske ure, čeprav nam vreme ni bilo posebno naklonjeno, saj je z manjšimi presledki vseskozi deževalo. Med tem so nas vojaki karavle kot vedno prav mojstrsko postregli z izdatnim okrepičlom, za kar prav tako zaslužijo zahvalo in vse priznanje.

Takih srečanj z vojaki si želimo še več, pa ne samo ob praznikih kot so 15. avgust in 22. december, ampak tudi ob drugih priložnostih.

V sklopu prireditev v čast graničarjev je bila v torek, 19. avgusta, še ena prireditev.

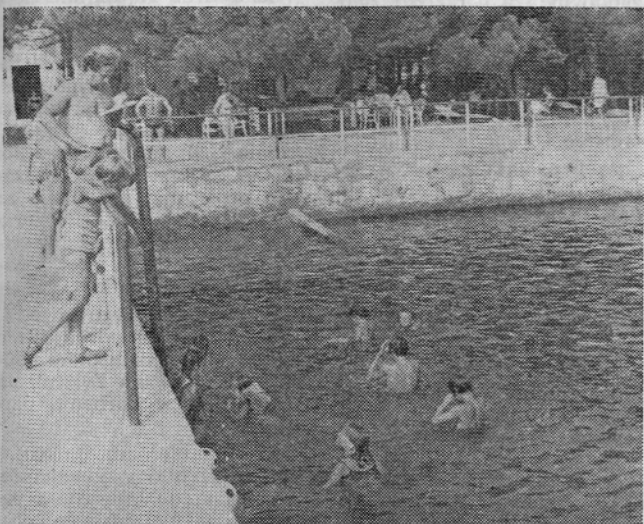
Občinski odbor ZRVS Tržič je razpisal tekmovalno ekip v streljanju s polavtomatsko puško domače proizvodnje. Tekmovalja se je udeležilo 13 tričlanskih ekip. Prvo mesto med ekipami je osvojila ekipa graničarjev z Ljubelja, drugo ekipa graničarjev iz Medvodja, tretje pa ekipa osnovne organizacije ZRVS Bistrica. Ekipa aktivna ZRVS — BPT je osvojila četrto mesto.

Marjan Pernuš

Vtisi z letovanja v Poreču

Materada je del poreškega turističnega giganta, kamor vsako leto prihaja tudi veliko Tržičanov, posebno še tistih, ki so zaposleni v naši delovni organizaciji.

Pomisleki, da na dopust prihajaš iz Tržiča v »Tržič«, pri marsikom odpadejo, ko se ponovno vživi v vzdušje, ki vlada tam skozi vse leto. Veliko k temu pripomore tudi čudovita okolica, ki poleg sonca in vode prav gotovo še tako zahtevnemu turistu nudi veliko možnost počitka, razvedrila in spoznavanja novega.

Res je, da v našem naselju manjka še marsikaj; še bolj urejene sanitarije, še bolj urejena plaža, tuš, ki bo vedno na razpolago tistim, ki na sebi raje čutijo sladko, kot morsko vodo, morda novo jedilnico in še marsikaj. Ob vsem tem pa trdim, da je tako naselje, kot je, za večino prav prijetno in se v njem lepo počutijo.

Posameznih kritičnih mnenj ne bom jemal kot edino pravilno, vendar pa tudi to nekaj pomeni, da se skoraj vsako leto pri kakem od naših čla nov kolektiva zaustavi mimo-idoči petični turist, ki verjetno svoje počitniške dni preživlja v kakem hotelu in se

zanima, kako bi se dalo urediti, da bi tudi on letoval v takem okolju kot mi. Če pomislimo na morje, ki ga imamo pred nosom in na množico športnih rekvizitov,

Saj res — hrana! Kolikor ljudi, toliko želja in kolikor ust, toliko okusov! Spominjam se članka v »DELU«, ko obupana mamica prosi za svet strokovnjaka, kaj naj stori, češ da nobene stvari več ne skuha dobro, ki bi jo otroci radi pojedli, raje imajo pommes frites z ulice kot domačega, samo štirje so, pa skoraj nikoli vsi ne jedo istega kosila... Mislim, da bi morali tisti, k s hrano niso zadovoljni, večkrat pomisliti na težave, ki so s hrano doma. Kolikor je znano, je dobil tov. upravnik, ko nas je pri nekem kosilu spraševal za mnenje o našem dopustniškem življenju, pri večini pohvalne odgovore.

Med pripombami, katerim se pridružujem tudi sam, je bilo najpogostejše slišati želje, da bi radi jedli tak kruh, kot smo ga pred leti, pa boljše vinske kapljice smo pogrešali.

Kljub vsemu velja: v našem počitniškem naselju v Materadi je lepo letovati, zlasti še, ker popolnoma drži, da nikjer drugje ni tako dobro za tako majhen denar. Veliko zaslug za to ima tudi celotno osebje, ki prav gotovo poleg plačila za svoje delo, zasluži tudi našo pohvalo.

I. G.

pri nas sklenili stavkati. Organizacija »štrajka« je potekala v popolni tajnosti, tako da ob prihodu na delo nisem vedela, da bo stavka.

Dva dni sem ostala v tovarniških prostorih tudi čez noč, čeprav so me doma čakali trije majhni otroci. Kasneje sem zaradi njih ostala doma.

Kadar človek kaj pričakuje, se mu čas neznansko vle-

Izgovarjala sem se, da dela neke v Avstriji, v katerem kraju pa seveda nisem vedela.

»Ali ste se po osvoboditvi takoj zaposlili?«

»Povedala sem, da sem delala v Vojah brez prekinitve, razen tistih 35 dni po stavki in treh kratkih porodniških dopustov. V stari Jugoslaviji delavci nismo imeli plačanega letnega dopusta; z bolni-

če. Tako se je vlekel čas tudi takrat, saj sem morala celih pet tednov čakati na zaposlitev. Tedanji glavni mojster Anton Böhm me ni hotel ponovno sprejeti na delo, ker sem baje med stavko imela predolg jezik. Kasneje sem se prošnjo za ponovno zaposlitev le uspela. Ponovno so me sprejeli menda zato, ker sem bila dobra delavka in ker sem imela tri majhne otroke.

»Kako ste preživeli zadnjo vojno?«

»Med vojno sem bila vseh skozi zaposlena. Delo so prekinjali le občasni letalski alarmi, ko smo morali zapustiti stroje in oditi v zaklonišča.

26. februarja 1944 je odšla večina moških s »Fabrike« v partizane. Med njimi je bil tudi moj mož, tako da sem z otroki in z ostarelim očetom ostala sama.

Nemci so me večkrat zasliševali, a moža nisem izdala.

škim staležem pa so bili veliki problemi, saj je šel vsak delavec k zdravniku šele tedaj, ko ni mogel več stati na nogah. Takratna socialna služba je plačevala res malenkost.

Po osvoboditvi so se zopet iz dneva v dan vrtela kolesa, toda ne več za nemški rajh, ampak za obnovo porušene domovine in za nas delavce.

Nekaj časa sem delala na na listovkah, ko pa je bila zgrajena nova tkalnica, sem posluževala široke tkalske stroje.

»Kdaj ste odšli v pokoj?«

»Upokojena sem bila leta 1960. Letos poteka petnajsto leto, odkar nisem več v tovarni. Sploh ne vem, kdaj so minula vsa ta leta, za katera moram reči, da sem jih preživela v zadovoljstvu in miru. Nikdar še nismo tako dobro živeli kot prav sedaj, saj imamo vsega dovolj. Da bi bili le zdravi, to je vse, kar si želimo.«

F. G.

Obisk pri naših upokojevcih

Tokrat smo obiskali Ano Derling, ki je tovarno zapustila pred 15. leti. Po upokojitvi se je povsem posvetila svoji družini. Da je dobra in vestna gospodinja, smo opazili takoj, ko smo stopili v stanovanje, saj smo jo našli pri gospodinjstkih opravilih.

Pogovor je potekal približno takole:

»Kakšno mladost ste preživeli?«

»Rojena sem v Zvirčah, od koder je bil doma moj oče. V družini je bilo devet otrok, od katerih jih je pet umrlo za škrlatinko. Oba, oče in mati sta dobivala delo na dom od Boncljna, ki je izdeloval otroško obutev. Ostale smo le štiri sestre, ki pa smo se morale zaposliti stare komaj 14 let.

Med prvo svetovno vojno, mislim, da je bilo to prav leta 1917, sem odšla služiti v

Ljubljano. Tam pa nisem dolgo vzdržala. Vrnila sem se domov in do leta 1922, ko sem se zaposlila v BPT, pomagala kmetom pri delu. Tudi očetu sem pomagala pri izdelavi otroških čevljev, da smo se lažje prebijali skozi življenje v povojnih letih.

»V katerem obratu ste delali?«

»Največ sem delala v tkalnici, kjer sem posluževala štiri ozke statve, nekaj let pa sem delala pri listovkah. Čeprav sva bila oba z možem zaposlena, je bilo včasih za zaslužek zelo težko. Nekaj časa sem delala le štiri ure

dnevno, ker ni bilo materiala, skladišča pa so bila polna. Majhni otroci, svetovna kriza in pehanje za služkom, to je bilo za vsako družino najtežje obdobje.

»Česa se iz tistega obdobja najbolj spominjate?«

»Res, bilo je hudo, a vendar ne tako, da bi odšli v Ameriko, kamor nas je vabil možev stric. Prav nikoli mi še ni bilo žal, da takrat nisem odšla.«

»Kako vam je ostala v spominu stavka?«

»Tiste dni smo o stavkah v tekstilni industriji na Slovenskem mnogo slišali in brali. V naši tovarni smo bili delavci razmeroma dobro plačani.

Da bi pa bila zahteva za pravice delavcev in za boljše mezde enotnejša, smo tudi

V adjustirnici so montirali visoko zlagalni merilno dublirni stroj. Da bi dobili dovolj prostora, so v ta namen morali podreti obe stiskalnici.

Izobraževanje

Zavod za kulturo in izobraževanje Trzič, delavska univerza, razpisuje s cilji, da približa pouk šole slušateljem, prilagodi program in metode potrebam odraslih in organizi-

ra pouk v času, ki zaposlenim najbolj ustreza, v šolskem letu 1975/76 več oblik šolskega in drugega izobraževanja za odrasle:

- osnovno šolo za .5, 6., 7. in 8. razred
- poklicno šolo gostinske stroke
- administrativno šolo
- delovodsko šolo za strojno stroko
- ekonomsko šolo I., II. in VI. letnik
- tečaj varstva pri delu
- tečaj za skladiščnike
- strojepisni tečaj
- stenografski tečaj
- tečaj za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil
- tečaj za kurjače centralnih kurjav
- tečaj za voznike viličarjev
- tečaj krojenja in šivanja
- jezikovne tečaje nemščine in angleščine in vrsto drugih oblik izobraževanja.

Vse zainteresirane člane kolektiva vabimo, da se osebno ali telefonsko oglasijo na delavski univerzi, kjer bodo lahko dobili podrobnejša pojasnila in celotni program izobraževanja.

Osnovno splošno izobraževanje je osnova vsakemu drugemu izobraževanju, kar obenem pomeni, da je osnova za razvijanje in opravljanje različnih funkcij posameznika v naši družbi. Odrasel človek je istočasno delavec — upravljalec, roditelj, kulturna osebnost itd.

Za opravljanje teh funkcij so neobhodno potrebna mnoga in široka znanja, ki jih ne bo mogel pridobiti samo skozi učni proces v šoli, pač pa se bo moral tudi sam dalje izobraževati. Pri tem mu bo pomagala osnovna splošna izobrazba, ki jo bo osvojil v osnovni šoli. Ne gre torej za formalno znanje, ki naj najde zunanji izraz v spričevalu o dovršeni osnovni šoli, gre za dejansko osnovno splošno znanje, ki je podlaga za vsako nadaljnje izobraževanje in samoizobraževanje.

V osnovno šolo se lahko vpišejo kandidati, ki so stari 15 let in ne morejo nadaljevati šolanja v osnovni šoli, ker so zaposleni.

Šolanje traja 17 tednov, torej lahko v enem šolskem letu predelate snov dveh razredov. Pouk bo štirikrat tedensko po 5 ur, ali petkrat tedensko po 4 ure. Na željo delovnih organizacij lahko za zaključene skupine organizirajo pouk v času in kraju, ki jim najbolj ustreza. Za slušatelje, ki so nekoč pridobljeno znanje že pozabili, lahko po dogovoru šolanje ustrezno podaljšajo.

Po potrebi organiziramo tudi druge oblike osnovnega sploš.

nega izobraževanja (seminarje, inštruktaže za opravljanje izrednih izpitov itd.).

Posebej poudarjamo, da je šolanje v osnovni šoli brezplačno.

Ekonomsko šola izobražuje odrasle po dopisni metodi in po rednem programu, ki velja za srednje ekonomske šole. Njeni diplomanti si med šolanjem pridobe potrebno strokovno znanje in s spričevalom o zaključnem izpitu (maturi) tudi formalno priznajo izobrazbo.

Absolventi ekonomske srednje šole si pridobe v teku šolanja obseg znanja, ki jim omogoča, da se lahko vključijo kot iskanji delavci zlasti v naslednjih panogah: v proizvodnji, v notranji in zunanji trgovini, v agenciji in zastopstvih, v transportu in spediciji, v bančništvu in zavarovalstvu, v gradbeništvu, v gostinstvu, v družbenopolitičnih skupnostih in njihovih organih, skratka povsod, kjer gre za delo, ki zahteva primerno ekonomsko razgledanost in ustrezno tehnično znanje.

V navedenih delovnih področjih zasedajo z uspehom zlasti naslednja delovna mesta: knjigovodje, saldokontisti, blagajniki, obračunovalci osebnih dohodkov, kalkulant, načrtovalci in organizatorji, nabavni in prodajni referenti, korespondenti, delavci v gradbeni dejavnosti, delavci v ekonomskih službah sodišč, občin (vodje zemljiških knjig, katastrov, finančnih služb) in podobno.

Gotovo vas zanima, česa se boste naučili kot dopisnik ekonomske srednje šole. O tem vas najbolje pouči sedanjí veljavni predmetnik, ki je naslednji:

PREDMETNIK	razred			
	1	2	3	4
slovenski jezik	×	×	×	×
tuj jezik — angleški	×	×	×	×
zgodovina	×	×	×	×
gospodarski zemljepis	×	×	×	×
matematika	×	×	×	×
finančna matematika				×
gospodarsko računovodstvo	×	×	×	×
knjigovodstvo	×	×	×	×
politična ekonomija		×	×	
ekonomika SFRJ				×
temelji državne in družbene ureditve SFRJ			×	×
blagoznanstvo	×	×	×	×
gospodarsko poslovanje	×	×	×	×
korespondenca			×	×
statistika				×

Dopisniku se za šolanje v posameznem razredu dopušča čas 15 mesecev, za vse štiri razrede 5 let.

V prvi razred ekonomske šole se lahko vpiše vsak, ki je končal osnovno ali njej enakovredno šolo. Absolutom vajenskih, industrijskih in drugih šol s praktičnim poukom, ki so bili po prejšnjih predpisih sprejeti v te vrste šol in so na taki šoli tudi opravili zaključni izpit, ne da bi bili predhodno končali osnovno šolo, se šteje, da izpolnjujejo vpisne pogoje.

V ekonomsko srednjo šolo se lahko vpišejo tudi kandidati, ki so se predhodno šolali na šoli druge stopnje, a šolanja niso dokončali, vendar s pogojem, da opravljajo diferencialne izpite.

Priznavajo se naslednje študijske olajšave:

1. Kandidati z dokončano dvoletno administrativno šolo z zaključnim izpitom so oproščeni izpitov za 1. razred iz slovenskega jezika, gospodarskega poslovanja in gospodarskega računstva.

2. Kandidati: a) z dokončanim 1. razredom gimnazije, učiteljskega, tehniške šole so oproščeni iz-

pitov iz slovenskega jezika, matematike, tujega jezika, zemljepisa in blagoznanstva (če je v spričevalu ocena iz kemije);

b) z dokončanimi dvema razredoma gimnazije, učiteljskega in tehniške šole so oproščeni izpitov iz slovenskega jezika, tujega jezika, zgodovine (za 1. razred), zemljepisa in matematike.

Za posamezne predmete, iz katerih kandidat opravlja diferencialne izpite, dobi gradivo, korekture in pedagoško vodstvo.

Poklicna administrativna šola je šola druge stopnje in daje nižjo strokovno izobrazbo za pisarniške delavce v gospodarstvu in upravi. Izobražuje po programu rednih administrativnih šol za odrasle. Absolventi z zaključnim izpitom lahko zasedajo delovna mesta strojepiscev, stenografov, administratorjev, pisarniških referentov, arhivarjev itd.

Po končani poklicni administrativni šoli je možen prestop v upravno administrativno šolo.

Šola izobražuje po naslednjem predmetniku:

PREDMETNIK	razred	
	1	2
Slovenski jezik z estetsko vzgojo	×	×
zgodovina	×	×
zemljepis	×	×
družbena ureditev SFRJ	×	×
ekonomika podjetij	×	×
pisarniško poslovanje	×	×
stenografija	×	×
strojepisje	×	×
osnove upravnega postopka	×	×
gospodarsko računovodstvo	×	×

V poklicno administrativno šolo se lahko vpiše kandidat, ki je izpolnil osnovnošolsko obveznost, ima zdrave prste in vid. Za izpolnjeno šolsko obveznost šteje tudi zaključni izpit vajenske, industrijske in druge šole s praktičnim poukom, če je bil po prejšnjih predpisih sprejet v te vrste šole, ne da bi predhodno končal osnovno šolo.

Pri vpisu mora kandidat izpolniti prijavo za vpis, predložiti spričevalo osnovne šole (ali zaključnega izpita) ter priložiti fotografijo za indeks (v velikosti 4 × 6).

Kandidat lahko v enem razredu ostane do 15 mesecev. Če v tem času ne konča razreda ali ne prestopi v višji razred, doplača določeni znesek za nadaljevanje v istem razredu. Kadar je plačnik šolanja kandidatova delovna organizacija, zadostuje ob vpisu samo potrdilo.

»Strojepisje za vsakogar« je tečaj, ki ga nudimo zainteresentom s poudarkom, da je obvladanje strojepisja danes nujno za tehnično in upravno osebe v vseh organizacijah. Tudi v privatnem življenju se vedno bolj uveljavlja strojepisje kot spretnost, ki vam prihrani mnogo časa. Tečaj obsega strojepis in pravopis.

Krojni in šiviljski tečaji so namenjeni dekletom in ženskam. Njihov namen je naučiti udeleženke tečaja krojenja, šivanja in vezenja do take mere, da lahko napravi jo obleke sebi in družini in si

s tem prihrani marsikateri strošek.

Tečaji se pričnejo že v četrtek, 4. septembra 1975 ob treh popoldne, zato pohitite s prijavi!

Dovolite, da vas ponovno opozorimo: vpis v vse oblike izobraževanja je vsako dopoldne od 9. do 12. ure in ob sredah popoldne od 14. do 16. ure. Prijavite se lahko osebno na delavski univerzi Trzič, Šolska ulica 2, ali po telefonu na številko 50-355.

**Delavska univerza
Trzič**

Birotehnični in stenodaktilografski izobraževalni center iz Ljubljane, Roška cesta 19, pa objavlja naslednji

RAZPIS

Enoletni tečaj za tajnice in druge administrativne delavke na pomembnejših delovnih mestih

a) redni tečaj z obiskom predavanj

b) izredni — dopisni tečaj s študijem doma

Specialni enoletni administrativni tečaj

a) redni tečaj z obiskom predavanj

b) izredni — dopisni tečaj s študijem doma

Enoletni stenodaktilografski tečaj

Strojepisni tečaji začetne in nadaljevalne stopnje

Intenzivni strojepisni tečaji začetne, nadaljevalne in debatne stopnje.

Kaj dela mladina

Še dobrih 14 dni nas loči od praznovanja 90-letnice obstoja našega podjetja. Zato smo se tudi mladi v naši tovarni odločili, da pripomoremo k čimboljšemu praznovanju tega jubileja.

Ustanovili smo posebno komisijo za sestavo in realizacijo programa. Komisija že dela s polno močjo. Pripravili in izvedli smo že športna tekmovanja in sicer v naslednjih disciplinah:

V soboto, 23. avgusta je bilo strelsko tekmovanje ter tekmovanje v namiznem tenisu, na kegljišču v Zvirčah pa tekmovanje v borbenih partijah.

Na rokometnem igrišču v Trziču, je bilo v ponedeljek, 25. avgusta tekmovanje v rokometu in malem nogometu.

Vsa tekmovanja so bila za moške in ženske ekipe.

Le v malem nogometu se ženske ekipe niso pomerile. Ta tekmovanja bodo postala tradicionalna, saj so se ekipe potegovala ne samo za prva mesta v posameznih panogah, ampak tudi za prehodni pokal.

Zal ne moremo povedati rezultatov, ker jih do zaključka redakcije nismo mogli posredovati uredništvu in bodo zato objavljeni v naslednji številki. Opisali bomo tudi potek tekmovanja samega.

Seveda pa smo še vedno pred največjo nalogo, ki nas čaka ob proslavi 90-letnice. Izvedli bomo kviz na temo 90 let BPT in 30 let svobode. Kviz bo v dvorani kina Trzič.

Na tem kvizu bodo sodelovale ekipe tovarne Peko, Trziške tovarne kos in srprov ter dve naši ekipi, eno bodo sestavljali mladinci iz Loškega potoka, drugo pa mladinci iz matične tovarne.

Za zabavo bo poskrbel ansambel NOCTURNO s pevcema Sonjo Gabrščkovo in Bracom Korenom. Po kvizu bo še zabava s plesom, kjer bo igral še omenjeni ansambel s pevcema.

Udeležili se bomo tudi akcije, ki bo pred samo osrednjo proslavo in sicer čiščenje okolice tovarne.

V drugi polovici septembra bomo organizirali celodnevni izlet v Loški potok, ki ne bo samo družbenega značaja, ampak bomo združili prijetno s koristnim.

Udeležili se bomo tekmovanj, ki jih bodo organizirali mladinci iz Loškega potoka in dogovorili se bomo za nadaljnje sodelovanje, ki bo moralo biti boljše kot je bilo do sedaj.

Upamo, da bomo naloge, ki smo si jih zadali, uspešno izvršili ter da nas ne bo med več kot 300 mladimi še vedno samo peščica, ki smo pripravljene vrniti ugled naši mladinski organizaciji, kot ga je imela pred leti.

B. L.

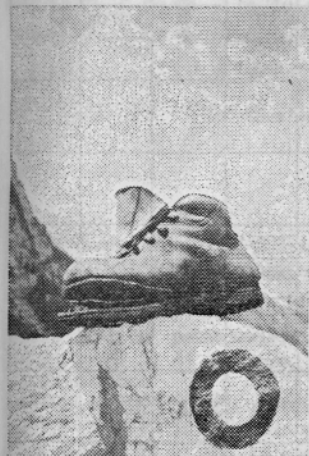

Planine vabijo

V dosedanjih sestavkih sem vas seznanil s potmi na Zelenico in na Kofce. Če ste eno ali drugo obiskali, upam, da ste bili zadovoljni.

Danes vas hočem seznaniti z eno največjih postojank v našem planinskem okolišu in sicer z **domom Pod Storžičem** in tudi samim **Storžičem**, oziroma s potmi, ki vodijo do njih.

Mogoče bo prav, če vam povem še kaj drugega, kar vas bo mogoče zanimalo.

»Storžič je naše kraljestvo,« prepevamo planinci! 2132 metrov visok in veličasten stoji pred nami, ko zremo vanj izpred samega doma.

Dostop do doma je najlepši in najhitrejši z lastnim prevoznim sredstvom po gozdni cesti, zato bom to pot tudi opisal.

Z avtobusne postaje krenemo po cesti proti Slapu. Za

bivšo Krvinovo gostilno preneha asfaltna cesta in tam je tudi križišče dveh cest. Leva vodi proti Jelendolu, desna, ki pelje navzgor skozi prijazno vas Lom, pa nas privede na cilj.

Nudi se nam lep pogled na vrh Storžiča, na celoten greben Kukovnice, na Tolsti vrh, Stol, Košuto, Begunjščico in še na druge vrhove. Na trenutke vijugasta, nato zopet ravna in nazadnje precej strma cesta nas v približno pol ure pripelje do doma Pod Storžičem. To velja za tiste, ki se še niso v svojem jeklenem konjičku prav utrudili, saj jim je teh sedem kilometrov prehitro minilo.

Drugače je za tiste, ki si nadenejo nahrbtnik na rame in vzamejo pot pod noge in jo mahnejo peš, kot pravimo.

Za te je treba povedati, da se lahko na več mestih izognejo prašni cesti, če grejo po stezah, ki obidejo vas Lom. Čeprav malo strma, a prijetna je hoja po senožitih in skozi gozd. V dveh urah tako pridemo do doma, ki stoji 1100 metrov nad morjem. Dom Pod Storžičem je ena starejših postojank tržiškega Planinskega društva.

Pod Storžičem lahko prenoči 72 oseb. Tudi tu lahko koristite bone za cenejšo prenočitev.

Posebnost planinskega doma je tudi v tem, da je razsvetljava električna in da ima svoj vodovod.

Če želite še malo dalje, lahko izbirate različne smeri: mimo spomenika tržiških prvoborcev na Javorniško

sedlo do planine Javornik; na vrh Storžiča preko Škarjevega roba ali po žrelu; najbližja pa je planšarija na Mali Poljani, ki je oddaljena 1 uro in 20 minut zmerne hoje.

Za tiste, ki zmorejo več, so bolj pogumni in brez vrtočev, bom opisal pot po žrelu na sam vrh Storžiča.

Od doma, kjer nas smerne table usmerijo čez travnik v smeri Storžiča krenemo mimo sedanjega vikenda po stezi v levo. Na drevesu pritrjena tabla nas kmalu opozori, naj gremo v desno navkreber. Precej strmo nas vodi pot skozi gozd in grmičevje čez melišče do vstopa v žrelo.

Po pobočju, s travo in z gorskim borovčevjem po-

raslim zelenjem, se vijuga pot strmo navzgor. Nekaj časa ni varovana, ker varovanja niso potrebna. Nato nas dobro varovana steza vodi do vrha žrela.

Na vrhu žrela zavijemo v levo. Nekaj časa po stezi med gorskimi borovci, nato pa po skalnatih policah, ki so dobro varovane, do samega vrha Storžiča. Ko pridemo na vrh, smo 2132 metrov nad morjem.

Vsakomur, ki bo prišel na vrh, mu bo trud poplačan z lepim razgledom po bližnji in daljni okolici.

Povratek priporočam čez Škarjev rob, ker je sestop po tej poti lažji in krajši.

Vili Perko

»Slovenija je najlepša tu v gorah«

To lepo misel in tudi resnično dejstvo, je povedal na poti v kraljestvo kozoroga — na Zelenico ameriški profesor, ki živi v Ljubljani. To je povedal s slovenskimi besedami, zato so še toliko bolj izzvenele v čast našim goram.

Že me je vabil velik ljubitelj gora Vili Perko, da bi šel enkrat z njim na Stol in prav njegov članek v Tekstilu me je vzpodbudil, da sva se odločila, da v soboto in nedeljo (2. in 3. avgusta) odideva preko Zelenice na Stol. Zato naj s te poti, polne prijetnih doživetij, povem nekaj prelepih vtisov.

(Kot epilog k članku v junjski številki Tekstila.)

Že od nekdanjega zelo rad zahajam v gore, saj sem doma v njihovem naročju.

Vsak dan vidim z domačega praga Stol, ko se v jutranji rosi vidi streha Prešernovega doma, kot kristal v dragoce-nem prstanu. Tja moram enkrat priti, sem si vedno govoril.

Že ko se pelješ do Ljubelja, ko se odpirajo dlani gora, te tako vdano sprejemajo v svojo lepoto, v svoj mir, da človek pozabi na vse drugo, vsakdanje. Ko se steza dviga kvišku po kamnitem svetu, te budi narava z vseh strani k sprostitvi, k branju nje same, ko predte postavi vse čare, od majhne mravlje, preko tisočerihih cvetov, drobnih ptičkov v vejah borovega cvetovja, da ponosnih gamsov na plazeh in čereh, do skrivenčenih viharikov, ki že stoletja kljubujejo vetrovom, viharjem, snegu in soncu. Kako majhen je človek v vsej tej veličini narave in kako velik v vsem bogastvu duha, v doživetju teh lepot, ki so zanj pripravljene.

Na vsakem koraku, ob vsakem dihu čistega zraka, ob vsakem pogledu in misli si od vsega tega tako prevzet, da moraš kdaj pa kdaj obstati, tako si poln lepote, miru in notranjega zadovoljstva!

Ko hodiš po gorah, ko srečuješ ljudi, in to ljudi plemenitega duha, ki potrjujejo misel, da je narava svetišče, po katerem hodi z odprtimi očmi, s čisto dušo in lepimi

mislimi in dobrimi dejanji.

In teh ljudi — ljubiteljev gora in narave je vedno več. Z vseh strani sveta pridejo. Misel Amerikanca, ki sem jo

napisal v naslovu, mi je bila tako sveta, da jo bom ohranil za vedno in jo povem tudi vam!

Zato se po truda polnem delavniku le odločite kdaj tudi za pot v gore.

Posebno lepa je pot na Zelenico in na Stol. Pot ni težavna, a nudi tako lepe razglede, da človeka prevzamejo, vtisnejo enkratna doživetja, ki jih potem nikoli več ne pozabiš, zakaj pot je prijetna in če si s prijateljsko družbo, potem je to dvojno doživetje.

Kako spočitih misli se potem spet lahko predaš delu, v sebi pa si bogat in srečen, saj te bodo vedno spremljali vtisi in misli, kaj vse si videl, kaj vse doživel v prelepem svetu ljubljenih gora.

Nikakor ne misli, da se boš tako utrudil, da boš šel drugi dan težko »na šit«. Ravno obratno!

Prav gore in njih čari, ti bodo dali novih moči in novega poleta!

Temšak

Vojaki nam pišejo

Ponovno se nam je s pis-mom oglašil Boris Šinigoj, ki služi vojaški rok v Strumici. Na kratko nam je opisal, kako poteka njegovo vojaško življenje. Sedaj opravlja službo dežurnega električarja. Piše nam, da je zadovoljen, saj je to isti poklic, ki ga opravlja v naši OZD. Vsako jutro odide na delovno mesto, kjer mu da mojster delo. Poleg tega skrbi tudi za popravilo slučajno nastalih okvar. Noč in dan mora biti na razpolago. Poleg svoje službe pa mora seveda izvrševati še vse tisto, kar vojaško življenje od njega zahteva: skrb za urejenost prostorov, skupne vaje itd.

Ob zaključku pisma lepo pozdravlja ves kolektiv, posebnost pa še vse sodelavce iz

elektro delavnice za jaki in šibki tok in predstavnike družbenopolitičnih organizacij.

Boris, lepa ti hvala za tvoje izrčno pismo. Lepo si nam opisal svoje vojaško življenje. Veseli smo, da tako vestno opravljaš svoje dolžnosti in zato se veselimo, ko se boš vrnil v tovarno, saj bomo tako pridobili vestnega sodelavca.

Vprašuješ nas, zakaj nismo objavili tvojega članka, ki si ga nam poslal. Na to ti danes ne bi mogli odgovoriti, ker je glavni in odgovorni urednik za nekaj časa odsoten.

Uredništvo ti želi, da bi preostali del kadrovskega roka srečno preživel in da bi se kmalu vrnil v kolektiv.

Uredništvo

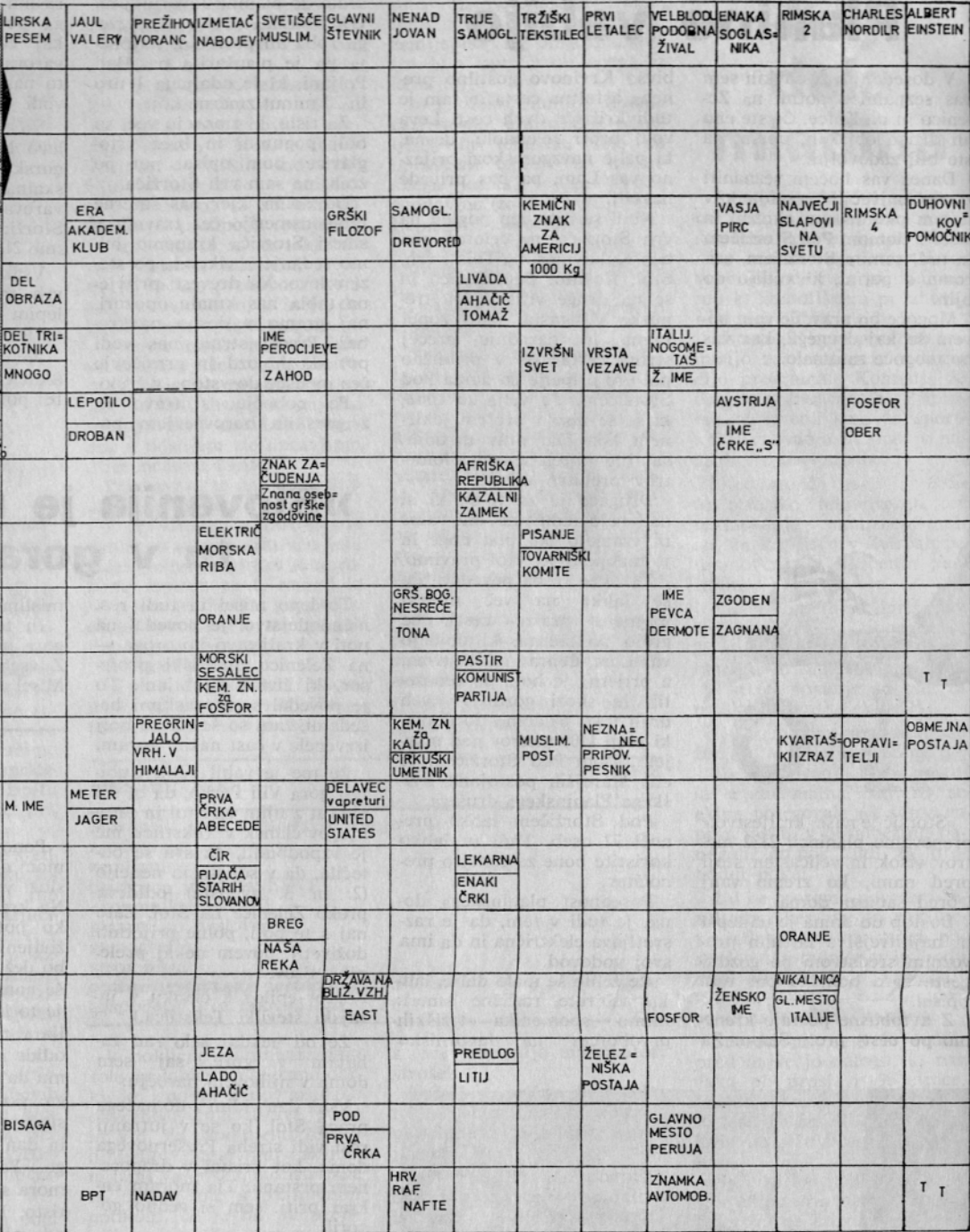

Ob koncu julija smo dobili tovarni avtomobil, proizveden po licenci Mercedes-Benz-Fap-Famos, z diesel motorjem 130 KM. Stal nas je 314.797,00 din.

Dom Pod Storžičem

Ugodno je naprodaj malo rabljena termoakumulacijska peč AEG — 3 Kw. Informacije dobite v KDS, soba 11, telefon 20.